



El cinturó roig? Al final, a la dreta

El dilluns 14 de juny del 1999, els socialistes valencians es van despertar sorpresos, desagradablement sorpresos: el cinturó roig, aquell de què tant presumien, els anava gran. La nit anterior havien perdut, per primera vegada, un dels catorze municipis que envolten València de nord a sud, de Burjassot a Alfafar, fins aleshores un terreny fèrtil per a la seua victòria. La majoria absoluta del PP a Manises provocava la pena pròpia de qui veu com s'esquerda el gerro de ceràmica que presideix l'aparador del menjador.

Del 1999 ençà, l'aprimament del cos electoral que sustenta el PSPV-PSOE ha estat constant i ha continuat afectant la seua particular joia de la corona. L'anorèxia és evident. Dels cinquanta municipis més poblats del País Valencià, aquest març els socialistes tan sols han estat els més votats a sis: a Alcoi, Vinaròs, Quart de Poblet i, per un marge estretíssim, a Alaquàs, Dénia i Requena. Del sextet

Els comicis estatals del 9 de març passat han demostrat que, electoralment, l'àrea metropolitana de València cada vegada es comporta de manera més semblant al cap i casal. Els socialistes només s'han imposat a dos municipis dels catorze d'un "cinturó roig" que ja els va gran.

en qüestió, únicament Quart de Poblet i Alaquàs estan immersos a l'àrea metropolitana de València, una zona on el PP ha esdevingut triomfant com mai. Tant allà on des del 2007 governa amb majoria absoluta –Torrent, Paterna, Mislata, Païporta, Sedaví–, com allà on els socialistes encara manen en solitari –Aldaia, Alfafar, Picanya– o amb l'ajuda de tercers –Burjassot, Xirivella, Benetússer–, com també, és clar, a Manises.

La ciutat de València, la gran assignatura pendent de l'esquerra valenciana des de l'any 1991, no era una taca negra al mapa, doncs. En realitat, la taca és oliosa i s'estén de manera homogènia cap als quatre punts cardinals. Ja no criden l'atenció els 16 punts que el 9M van separar PP i PSOE al cap i casal, perquè a Torrent o Sedaví la distància és de 13 punts, i a Paterna i Manises, el diferencial és d'un 10%. "Si li fem un parell de forats més, el cinturó serà de la meua mida", deu rumiar un Francesc Camps que marca cada territori conquistat amb banderetes blaves com si es tractara d'un estrateg guerrer. El cinturó roig ja no és terra comanxe, per al PP. El cinturó roig és ara un divertit tauler de joc, a l'estil del *Risk*, que cada ronda acumula més tropes de color blau.

De contrapès a sobrepès. A l'inici del 2007, a la ciutat de València hi residien poc menys de 800.000 persones. Als catorze municipis que uneixen Burjassot i Alfafar, n'hi havia més de 435.000. Tots junts superaven Alacant de 130.000 habitants, doblaven la població d'Elx i gairebé triplicaven la de Castelló de la Plana. Una conurbació imponent, per tant, que alhora exercia de contrapès d'una València dominada clarament per Rita Barberà. Avui no sols Barberà continua al govern, sinó que el PP també és al capdavant dels tres consistoris més importants del que es podria rebatejar com a *ex-cinturó roig*. En total, els conservadors governen 240.000 dels 435.000 ciutadans d'aquest arc..., i l'oposició assegura que el PP hi esmerçarà milions i milions d'euros a través de la Generalitat Valenciana i la Diputació provincial per tal de fidelitzar aquesta nombrosa massa demogràfica.

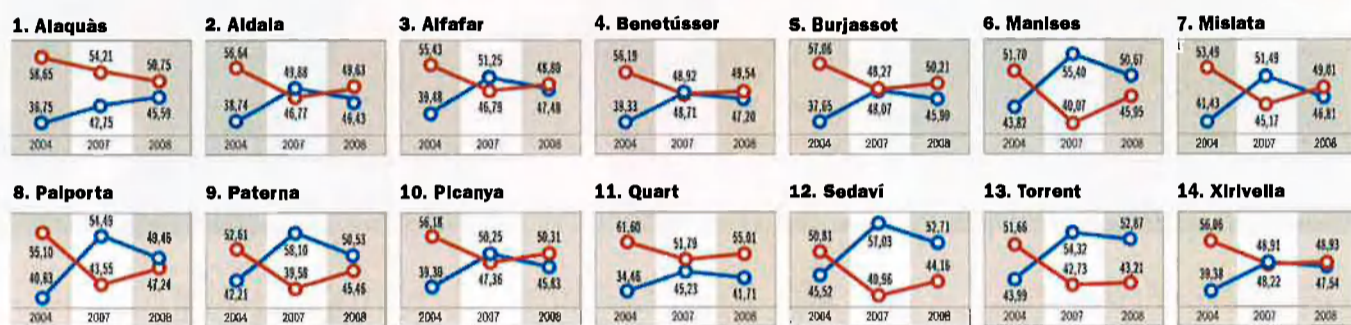
La fagocitació de l'esquerra per part del PP ha arribat el 9M a la màxima expressió. Arreu del País Valencià, Esquerra Unida ha perdut el 40% dels vots

La dreta assetja l'àrea metropolitana de València



■ Municipis governats pel PSOE i en què el 9M aquest partit va ser el més votat.
 ■ Municipis governats pel PSOE, però en els quals el 9M el PP va esdevenir el partit més votat.
 ■ Municipis governats pel PP i en els quals aquest partit va ser el més votat el 9M.

	2004		2007		2008		2004		2007		2008		
	PSOE+ EUPV+ Bloc	PP	PSOE+ Compromís	PP + UV	PSOE+ EUPV+ Bloc- Iniciativa- Verds	PP	PSOE+ EUPV+ Bloc	PP	PSOE+ Compromís	PP + UV	PSOE+ EUPV+ Bloc- Iniciativa- Verds	PP	
1. Alaquàs	10.401	6.518	7.984	6.296	9.144	8.196	8. Palporta	7.018	5.175	5.321	6.658	6.676	6.990
2. Aldaya	9.126	6.242	6.437	6.865	8.677	8.118	9. Paterna	15.274	12.256	11.042	16.211	15.223	16.915
3. Alfafar	5.965	4.553	4.515	4.946	5.629	5.477	10. Picanya	3.439	2.406	2.618	2.778	3.338	3.041
4. Benetússer	4.938	3.456	3.610	3.626	4.323	4.119	11. Quart	10.137	5.670	7.084	6.186	8.787	6.662
5. Burjassot	12.628	8.333	8.611	8.576	10.892	9.958	12. Sedaví	2.844	2.548	2.120	2.952	2.686	3.206
6. Manises	8.873	7.520	6.312	8.726	8.164	9.003	13. Torrent	20.643	17.580	14.666	18.647	18.295	22.381
7. Mislata	13.789	10.683	9.489	10.815	12.275	10.683	14. Xirivella	9.528	6.694	6.889	6.988	8.228	7.993



No s'hi inclou el recompte dels residents a l'estranger. En tot cas no arriben a 10.000 vots a tota la circumscripció. El 2004 i el 2008, Unió Valenciana no va presentar-se als comicis estatals. El 2007, el Compromís pel País Valencià aplegava Esquerra Unida, Bloc, Izquierda Republicana i ecologistes diversos.

Font: Arxiu històric electoral de la Generalitat Valenciana

del 2004, i el Bloc, el 30%. El PSOE, però, no n'ha tingut prou amb aquestes injeccions de vot provinents de sectors diversos. Els socialistes, tot i que per uns pocs milers de paperetes, no han pogut igualar el resultat d'ara fa quatre anys. Aquests moviments són feiaents a l'àrea metropolitana de València.

Unes dades magres, les de l'esquerra, que encara s'empeteixen més quan s'observa l'índex de participació, que en aquesta ocasió ha vorejat el 80%. Ni una elevadíssima aflluència a les urnes, ni tampoc la succió de vots dels partits limítrofs ja no garanteixen al PS-PV-PSOE un acostament al PP. Dades eloqüents que demostren la fortaleza dels conservadors a tots i cadascun dels racons del País Valencià, la seua capacitat de connectar amb la ciutadania. N'hi ha que expliquen la davallada dels socialistes pel seu escàs coneixement de la societat valenciana actual. L'oposició als conservadors practica un discurs negativista que no sedueix àmplies capes de la població convençudes dels beneficis dels grans esdeveniments i de la presumpta desafecció del PSOE.

El 2004, la suma de PSOE, Esquerra Unida i Bloc va superar de 50.000 vots

el resultat del PP. El 2008, la suma de tots tres s'ha situat 190.000 vots per sota dels populars, la forta penetració dels quals, és clar, ha acabat tenint efectes demolidors a l'Horta Oest i l'Horta Sud, al cinturó roig. Tot i que la participació ha crescut de vora 100.000 electors, tant el PSPV-PSOE –més de 5.000– com Esquerra Unida –vora 50.000– i el Bloc –uns 10.000– han perdut paperetes pel camí. Sabent que les fugites d'EUPV i Bloc han anat a raure, gairebé totes, al sac socialista, i que entre els nous votants n'hi ha del PSOE, el traspàs de sufragis d'aquest partit al PP és un fet. Un de cada deu votants socialistes valencians del 2004 ha votat ara PP, una conclusió que segur que ja han extret els responsables socialistes d'Alaquàs, Torrent, Benetússer, Alfafar, Paiporta, Picanya, Mislata o Xirivella, municipis on quatre anys enrere el bloc progressista superava còmodament la dreta, però on ara, 1.500 dies més tard, el PP és hegemònic o, si més no, ja iguala la suma de PSOE, EUPV i Bloc.

La zona zero. Per extensió, població i significació, l'exemple de Torrent pren una volada especial. Governat des de les

primeres eleccions locals pels socialistes, el maig passat va passar a mans del PP, que per uns centenars de paperetes va tenir-hi majoria absoluta. La llista guanyadora, l'encapçalava la jove Maria José Català, de 26 anys, l'enèsima aposta dels populars en un territori hostil com pocs. Gràcies a la seua campanya de proximitat –un valor afegit en un municipi que ja és més una ciutat que no un poble–, Català va posar fi a trenta anys de governs socialistes. El 9 de març, el PP s'ha situat 13 punts davant del PSOE, i això que el 2004 els socialistes els havien superat d'un 2,5%. 15 punts de diferència que marquen una tendència.

A Torrent hi viuen més de 75.000 persones. Demogràficament és la cinquena localitat del País Valencià. Un increment de població degut a la condició de ciutat dormitori, de ciutat amable, amb àrees d'expansió que compten amb zones verdes i espais dotacionals diversos. La ciutat ideal per a tots aquells que no poden, o no volen, residir a València. Una ciutat amb substrat obrer i una elevadíssima presència de joves. Una ciutat que era el model de gestió socialista, amb un creixement sostenible i serveis de proximitat impensables, sen-

EL TEMPS



Carmen Martínez

RAFA GIL



María José Català

EL TEMPS



Empar Navarro

Carmen Martínez:
"El PSOE no ha sabut comunicar bé, no ha transmès l'enorme suport del govern de Zapatero"

se anar més lluny, a València, a només sis quilòmetres.

Els nous residents de Torrent voten majoritàriament PP? María José Català afirma que, "certament, hi ha moltes àrees d'expansió; ha vingut molta gent de València. Una gent que, més enllà dels seus recursos econòmics, valoren la proximitat i el programa electoral. Nosaltres, per exemple, ens hem compromès a soterrar les vies del metro i a fer un hospital comarcal. És això, la política: la proximitat als problemes de la gent".

Català anava de número 4 a la llista del PP al Congrés dels Diputats per València, un lloc privilegiat des del qual ha demanat el vot amb la fervor que ho havia fet al maig: "Jo he dit als veïns que necessitem temps, que hem obert una etapa molt bona i que ens cal temps per a dur endavant els nostres projectes. El 52,87% de vot que hem rebut demostra la satisfacció amb els nostres primers mesos de gestió, i això que a les

María José Català:
"El PP trenca el mite segons el qual la política social és patrimoni de l'esquerra"

eleccions estatals no saps ben bé com reaccionarà la gent".

L'allau de vot conservador a Torrent no l'entén, en canvi, l'alcaldessa socialista de Quart de Poblet des del 1999, Carmen Martínez: "Em sorprèn la victòria del PP en municipis on els i les socialistes han desenvolupat una bona gestió, han governat amb transparència i amb els veïns i les veïnes com a principal prioritat. Els han convertit en llocs pròspers, oberts i moderns, com és el cas de Torrent." Martínez mira de trobar una raó a l'augment dels populars en el fet que el PSOE "no ha comunicat bé, no ha sabut transmetre a la ciutadania l'enorme suport que el govern de José Luis Rodríguez Zapatero ha donat a la Comunitat Valenciana, que en la legislatura passada ha rebut una inversió mitjana anual de 1.860 milions, més del doble que en temps d'Aznar, i que aquest 2008 rebrà 2.346 milions. Som la comunitat autònoma que més creix en inversió estatal. En tot cas, el discurs victimista del

Empar Navarro:
"Espere que tant el govern central com la Delegació del Govern analitzen què passa ací"

PP s'esgotarà els quatre anys vinents, no tindran arguments per defensar-lo".

L'arrel del problema. L'alcaldessa d'Aldaia és Empar Navarro, també del PSPV-PSOE. A parer seu, "és normal que el PP guanye terreny al cinturó roig; no oblidem que governa la Generalitat des del 1995 i que ens posa tots els entrebancs possibles. Tret d'una subvenció per a restablir els camins rurals i d'alguna altra de la Diputació, Aldaia no rep ajudes; a més, tens dificultats per a entrevistar-te amb qui vols; tan sols et fan cas per a allò imprescindible. És la seua manera de fer pressió als ajuntaments governats pel PSOE". Producte d'això, diu Navarro, és "la derrota general dels socialistes a la província, que ha estat més visible allà on encara manteníem un matalàs de vots". La desfeta també es pot deure, com abans explicava Carmen Martínez, al missatge victimista i propagandista del PP: "I tant, que afecta! És com a Catalunya, que el PSC en té prou



Josep Santamaría:
"Avui, la marca PSPV és una llosa per a tots aquells que volen millorar el seu poble"

de dir que el PP no s'estima els catalans, que els maltracta. Al remat, el missatge penetra. El PP, ací, no s'està de repetir mentides que acaben esdevenint veritat, i davant d'ell hi ha un partit [el PSPV-PSOE] afeblit i incapaç de transmetre el missatge correctament. Espere que tant el govern central com la Delegació del Govern analitzen objectivament què passa ací, per què no han sabut transmetre com calia el missatge."

Josep Santamaría, ex-alcalde de Xirivella i pròxim diputat al Congrés per València, assenyala l'any 2000 com "el punt d'inflexió". "Aleshores, la nostra gent va quedar-se a casa, i ara ni tan sols sabem si la nostra gent existeix", ironitza. "Encara sort que molts distingeixen entre les eleccions locals i les autonòmiques o estatals; gràcies a això conservem Alaquàs, Alfafar, Xirivella o Quart, perquè la marca nacional travesa un moment baix; ja són divuit anys consecutius de derrotes. Avui, la marca PSPV és una llosa per a tots aquells que

volen millorar el seu poble. I en aquestes eleccions, sort que teníem de cap de llista María Teresa [Fernández de la Vega]", agraeix qui ocupava el número 7 per la circumscripció valenciana, l'últim lloc pel qual ha obtingut acta el PSOE. "Siga com siga -continua-, cal revisar el mecanisme pel qual arriba el nostre missatge, cal preguntar a la gent per allò que necessita, dir-li que ho aconseguiran més de pressa amb els nostres valors."

Més encara: Santamaría assegura que "el PP és el PNB, la CiU o el BNG de la Comunitat Valenciana, mentre nosaltres som considerats una mera sucursal de Madrid, no som identificats com a reivindicatius... Cal que ens identifiquen com un partit que no dubtarà a enfrontar-se amb el PSOE, amb el PSC o amb el papa, amb qui calga".

Entre el mite i la realitat. Apunta també Josep Santamaría que els socialistes pateixen "manca de pedagogia". Ho diu perquè "no hem sabut explicar els motius pels quals en un poble hi ha tres vegades o quatre més equipaments que a la ciutat; la gent pensa que aquestes dotacions sempre han existit, però no és cert, sinó que es deuen a una determinada manera de pensar. Sí, els grans esdeveniments estan molt bé, però els ciutadans han de raonar que és més important el seu nivell de vida que no tenir la costa plena de velers. No sabem desmuntar el missatge del PP".

María José Català opina que "el PP trenca el tòpic segons el qual la política social és patrimoni de l'esquerra. És qui connecta millor amb l'electorat, qui fa més bones polítiques socials. A Torrent, que és el meu cas, teníem una enorme manca d'habitatges protegits i de llars per a la gent gran, i aquests són ara els meus reptes principals". La no coincidència de color polític no és cap excusa, segons Català: "Són totes les administracions, les que han de dur endavant els projectes, i jo m'he trobat col·legis aturats per la poca diligència de l'ajuntament."

El mite desmuntat per l'alcaldesa de Torrent torna a recompondre'l la seua homòloga a Quart de Poblet, Carmen Martínez, per a qui "allà on governa el PP, sovint es retallen les polítiques socials i s'imprimeix un sectarisme intolerable en la gestió pública. El PP insisteix a dir que no hi ha diferència en la manera

de gestionar, perquè aquest argument els afavoreix, però és del tot fals".

Empar Navarro, des d'Aldaia, troba que "molta de la gent jove que se'n ve a viure ací perquè tenim més bones condicions, després vota PP, els agrada més el seu missatge; ho note, per posar un cas, en el tema de la immigració".

Cinturó al bagul? Com evolucionarà el vot a l'àrea metropolitana de València? Mai més no tornarà a eixir pintada tota ella de roig llampant, als mapes electorals? Les opinions dels alcaldes, en efecte, desprenen una aroma escèptica.

Carmen Martínez, titular d'una de les comptadíssimes majories absolutes que el PSPV-PSOE conserva a la zona, està convençuda que "en no gaire temps recuperarem feus tradicionals ara en mans de la dreta: la nostra proposta és millor i la ciutadania ho entendreà".

Al seu torn, Josep Santamaría no és, ni de lluny, tan optimista: "No serà fàcil que tornem a tenir el nivell de confiança d'ara fa deu anys. Les coses han canviat molt, els mitjans de comunicació no són els d'abans, els pobles són més grans, els candidats no es presenten durant vint anys seguits..." Un dels flancs pels quals atacar la supremacia del PP, segons l'ex-alcalde de Xirivella, seria "fer veure a la gent que no som tan rics com ens diuen, que continuem essent una societat de treballadors i que no s'hi val a tenir una ciutat de cartó-pedra, sinó que cal tenir un estat fort perquè els més necessitats no en queden exclosos, en moments de dificultat". Santamaría observa que "la gent no confia en qui t'amarga la vida, confia en qui aporta esperança i futur, i apunta que el PP rep molts vots d'aquells que veuen perillar els seus privilegis, per minsos que siguen".

Empar Navarro dota el repte d'un aire pessimista i recorda que "des que el 1995 va guanyar a Manises, el PP conserva tots els ajuntaments on arriba a l'alcaldia... La gent s'adona que tampoc no s'acaba el món, i crec que aquesta tendència pot continuar d'ací a tres anys, als propers comicis locals".

Conscient que, com diu Navarro, té a l'abast renovar al càrrec el 2011, María Jose Català proclama des del seu Torrent popular: "Del cinturó roig, no en queda ni la sivella."

Victor Maceda